

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την εποχική απασχόληση»

COM(2010) 379 τελικό — 2010/0210 (COD)

(2011/C 218/18)

Εισηγήτρια: η κ. **Christa SCHWENG**

Στις 29 Σεπτεμβρίου 2010, και σύμφωνα με το άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την:

«Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την εποχική απασχόληση»

COM(2010) 379 τελικό — 2010/0210 (COD).

Το ειδικευμένο τμήμα «Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις, δικαιώματα του πολίτη», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΕΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 24 Μαρτίου 2011.

Κατά την 471η σύνοδο ολομέλειάς της, της 4 και 5 Μαΐου 2011 (συνεδρίαση της 4ης Μαΐου 2011), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 165 ψήφους υπέρ, 3 ψήφους κατά και 9 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει την πρόταση οδηγίας η οποία αποτελεί μέρος των ευρωπαϊκών προσπαθειών για τη διαμόρφωση μιας ευρείας προσέγγισης για τη νόμιμη μετανάστευση. Η πρόταση οδηγίας μπορεί να καλύψει την αυξημένη ζήτηση για εποχική εργασία που δεν μπορεί να καλυφθεί από το ημεδαπό εργατικό δυναμικό. Ακόμη, η πρόταση συμβάλλει σημαντικά στην καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης.

1.2 Η ΕΟΚΕ είναι ιδιαίτερα ικανοποιημένη με την απλούστευση και την επίταξη των διαδικασιών εισδοχής, δεδομένου ότι η εποχική εργασία, από τη φύση της, αφορά χρονικά περιορισμένες δραστηριότητες και οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν ελλείψεις προσωπικού κατά τη διάρκεια αυτών των συγκεκριμένων περιόδων.

1.3 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει, επίσης, τη διάταξη με την οποία επαφίεται στα κράτη μέλη να αποφασίσουν εάν θα προβούν σε εξέταση της αγοράς εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, συνιστά να συμμετάσχουν οι κοινωνικοί εταίροι στον καθορισμό όλων των μέτρων εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την εποχική απασχόληση.

1.4 Η ΕΟΚΕ καλεί το Συμβούλιο, την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να επανεξετάσουν τη διάταξη σχετικά με τη μέγιστη διάρκεια διαμονής, δεδομένου ότι μια εξάμηνη περίοδος σε κάθε ημερολογιακό έτος δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες των επιχειρήσεων, π.χ. σε χώρες με δύο περιόδους εποχικής εργασίας. Για τον λόγο αυτόν, η ΕΟΚΕ προτείνει να μπορούν, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις και σε συμφωνία με τους κοινωνικούς εταίρους, να καθοριστούν εθνικές εξαιρέσεις από τη μέγιστη διάρκεια διαμονής. Παράλληλα θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι δεν καταστρατηγούνται ο εποχικός χαρακτήρας της σύμβασης απασχόλησης και οι αντίστοιχες δυνατότητες ελέγχου.

1.5 Η ΕΟΚΕ ζητά να συμπεριληφθούν στην οδηγία σαφείς ρυθμίσεις σχετικά με τους τομείς της οικονομίας στους οποίους μπορούν να ασκούνται εποχικές δραστηριότητες. Εξαιρέσεις θα πρέπει να μπορούν να εισάγονται σε εθνικό επίπεδο κατόπιν συμφωνίας με τους κοινωνικούς εταίρους.

1.6 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι οι εποχικά εργαζόμενοι αποκτούν προσωρινή πρόσβαση στην αγορά εργασίας του εκάστοτε κράτους μέλους. Σύμφωνα με την γενική αρχή *lex loci laboris* (ισχύς του δικαίου στον τόπο εργασίας), θα πρέπει επομένως, όσον αφορά την εργατική νομοθεσία, να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης με τους υπηκόους του κράτους μέλους υποδοχής, ανεξάρτητα από το εάν τα σχετικά δικαιώματα καθορίζονται από τη νομοθεσία, τις γενικές ή τις περιφερειακές συλλογικές συμβάσεις. Ωστόσο, η ίση μεταχείριση σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης θα πρέπει να εξαρτάται από τις υφιστάμενες διμερείς συμφωνίες.

2. Εισαγωγή και κύρια σημεία της πρότασης οδηγίας

2.1 Στην ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα «Σχέδιο πολιτικής για τη νόμιμη μετανάστευση»⁽¹⁾ προβλεπόταν η έκδοση, μεταξύ του 2007 και του 2009, πέντε νομοθετικών προτάσεων σχετικά με τη μετανάστευση εργατικού δυναμικού, στις οποίες περιλαμβανόταν και πρόταση οδηγίας σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής εποχικά εργαζόμενων. Με το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της 10ης και 11ης Δεκεμβρίου 2009, επιβεβαιώθηκε η δέσμευση της Επιτροπής και του Συμβουλίου να εφαρμόσουν το στρατηγικό σχέδιο για τη νόμιμη μετανάστευση.

2.2 Η Επιτροπή υπέβαλε την πρότασή της⁽²⁾ στις 13 Ιουλίου 2010, με το αιτιολογικό ότι όλο και λιγότεροι πολίτες της ΕΕ είναι διαθέσιμοι για να καλύπτουν τις ανάγκες των κρατών μελών σε εποχική εργασία. Παρά την αυξανόμενη ζήτηση για εργαζόμενους υψηλής ειδίκευσης στην ΕΕ, οι παραδοσιακοί τομείς συνεχίζουν, για διαρθρωτικούς λόγους, να παρουσιάζουν αυξημένη ανάγκη σε εργατικό δυναμικό χαμηλής ειδίκευσης. Επίσης, η Επιτροπή αναφέρει ότι υπάρχουν σημαντικές ενδείξεις ότι εποχικά εργαζόμενοι από ορισμένες τρίτες χώρες υφίστανται εκμετάλλευση και είναι υποχρεωμένοι να εργάζονται υπό ακατάλληλες συνθήκες εργασίας, οι οποίες ενδέχεται να απειλούν την υγεία και την ασφάλειά τους.

2.3 Από τις προπαρασκευαστικές διαβουλεύσεις για την πρόταση οδηγίας, προέκυψε η ανάγκη κοινών ευρωπαϊκών κανόνων

⁽¹⁾ COM(2005) 669 τελικό

⁽²⁾ COM(2010) 379 τελικό

που να ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις εισδοχής για ορισμένες σημαντικές κατηγορίες οικονομικών μεταναστών (όπως ιδίως οι εργαζόμενοι υψηλής ειδίκευσης που υπόκεινται σε ενδο-εταιρικές μεταθέσεις και οι εποχικά εργαζόμενοι). Οι προϋποθέσεις εισδοχής πρέπει να είναι όσο το δυνατόν απλούστερες, ευέλικτες και μη γραφειοκρατικές.

2.4 Η πρόταση της Επιτροπής προβλέπει απλοποιημένη διαδικασία για την εισδοχή εποχικά εργαζομένων από τρίτες χώρες, με βάση κοινούς ορισμούς και κριτήρια. Υπό ορισμένες συνθήκες, οι εποχικά εργαζόμενοι θα λαμβάνουν ταυτόχρονα άδεια διαμονής και εργασίας και θα τους παρέχεται έτσι το δικαίωμα διαμονής για περίοδο έξι μηνών για κάθε ημερολογιακό έτος. Τα κράτη μέλη διατηρούν τη δυνατότητα να χορηγούν στους εποχικά εργαζομένους πολλαπλή άδεια για μέγιστο διάστημα τριών ετών ή να προβλέπουν απλουστευμένη διαδικασία για την εισδοχή κατά τα επόμενα έτη. Οι όροι απασχόλησης των εποχικά εργαζομένων διατυπώνονται με σαφήνεια και προβλέπουν ότι, όσον αφορά ορισμένα δικαιώματα, δικαιούνται ίσης μεταχείρισης με τους υπηκόους του κράτους μέλους υποδοχής.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1 Όπως φαίνεται από τις αξιολογήσεις αντικτύπου της Επιτροπής, η έκταση της εποχικής εργασίας υπηκόων τρίτων χωρών ποικίλλει σημαντικά σε ολόκληρη την ΕΕ: σύμφωνα με τα στοιχεία του 2008, ο αριθμός των εποχικά εργαζομένων ανήλθε σε 919 στην Ουγγαρία, στη Γαλλία 3 860, στη Σουηδία 7 552 και στην Ισπανία 24 838. Σε πολλά κράτη μέλη, οι εποχικά εργαζόμενοι αναλαμβάνουν εργασίες χαμηλής ειδίκευσης σε τομείς όπως η γεωργία (60 % του εποχικού εργατικού δυναμικού στην Ιταλία, 20 % στην Ελλάδα) και ο τουρισμός (στην Ισπανία το 13 % του συνόλου των αδειών εργασίας που εκδόθηκαν το 2003 αφορούσαν τον ξενοδοχειακό κλάδο και τον κλάδο της εστίασης). Ορισμένες περιφέρειες της Αυστρίας βασίζονται στην εποχική εργασία και την χειμερινή περίοδο 2008/2009 απασχολήθηκαν 8 000 εποχικά εργαζόμενοι.

3.2 Η ΕΟΚΕ, με πολυάριθμες γνωμοδοτήσεις της, έχει ήδη θέσει το θέμα των ενιαίων προϋποθέσεων εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών. Κατά τη διαδικασία διαβούλευσης για την Πράσινη Βίβλο με θέμα την οικονομική μετανάστευση⁽³⁾, η ΕΟΚΕ πρότεινε τη θέσπιση ειδικών κανόνων για τους εποχικά εργαζόμενους και την υποχρέωση σύναψης σύμβασης εργασίας.

3.3 Η Επιτροπή επέλεξε ως νομική βάση το άρθρο 79 παράγραφος 2, εδάφια α) και β). Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι θα μπορούσε να βασίσει επίσης την πρόταση οδηγίας της στο άρθρο 153, δεδομένου ότι πρόκειται για ρυθμίσεις που αφορούν τους όρους απασχόλησης και τις συνθήκες εργασίας. Στην περίπτωση αυτή θα έπρεπε να είχε ζητηθεί και η γνώμη των κοινωνικών εταίρων. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ κατανοεί ότι, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, μια οδηγία που επιδιώκει δύο στόχους, εκ των οποίων ο ένας θεωρείται κύριος ή σημαντικότερος, οφείλει να στηρίζεται στη νομική βάση που καλύπτει τον κύριο ή τον σημαντικότερο στόχο.

3.4 Μια πανευρωπαϊκή διαδικασία για την άδεια διαμονής και την εποχική απασχόληση υπηκόων τρίτων χωρών θα συνέβαλε σημαντικά στην σύζευξη της εποχικής ζήτησης εργατικού δυναμικού με την προσφορά. Οι επιχειρήσεις χρειάζονται και θα

συνεχίσουν να χρειάζονται προσωπικό τόσο με χαμηλά όσο και με υψηλά προσόντα. Παρά την αύξηση της ανεργίας λόγω της κρίσης, η εξεύρεση ενωσιακού εργατικού δυναμικού σε ορισμένα κράτη, σε ορισμένους κλάδους και σε ορισμένα επαγγέλματα για την κάλυψη εποχικών αναγκών είναι δύσκολη.

3.5 Η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει ότι οι ευρωπαίοι εργαζόμενοι, ανεξάρτητα από το εάν εργάζονται ως μετακινούμενοι ή εποχικά εργαζόμενοι σε χώρα άλλη από εκείνη της προέλευσής τους, υπόκεινται στο ευρωπαϊκό αλλά και στο εθνικό δίκαιο της χώρας αυτής. Η οδηγία για τους εποχικά εργαζόμενους από τρίτες χώρες δεν πρέπει να οδηγήσει στην δημιουργία μιας ιδιαίτερης κατηγορίας εργαζομένων. Το εργατικό δίκαιο της χώρας όπου πραγματοποιείται η εργασία πρέπει να εφαρμόζεται χωρίς περιορισμούς.

3.6 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί ότι μια πανευρωπαϊκή διαδικασία μπορεί επίσης να συμβάλει στη νόμιμη απασχόληση των εποχικά εργαζομένων και να αποτρέψει την εκμετάλλευση που υφίσταται σε ορισμένες περιοχές. Θα πρέπει, ως εκ τούτου, να ληφθεί υπόψη και η οδηγία ΕΚ/2009/52⁽⁴⁾ για την επιβολή κυρώσεων, η οποία υποχρεώνει τους εργοδότες να εξασφαλίζουν ότι οι εργαζόμενοι τους είναι κάτοχοι έγκυρης άδειας διαμονής και προβλέπει κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Η ενδεχόμενη παράνομη διαμονή εποχικά εργαζομένων από τρίτες χώρες μετά τη λήξη της άδειάς τους διέπεται από την οδηγία 2008/115 για την επιστροφή των παράνομως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, η οποία προβλέπει μια δίκαιη και διαφανή διαδικασία με προτίμηση στην εκούσια και όχι στην αναγκαστική επιστροφή.

3.7 Επτά εθνικά κοινοβούλια⁽⁵⁾ προέβησαν σε σειρά εκτεταμένων ελέγχων προκειμένου να διαπιστωθεί εάν η πρόταση οδηγίας τηρεί την αρχή της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και διατύπωσαν επικρίσεις, ιδίως όσον αφορά τη διάρκεια της άδειας διαμονής και το ζήτημα της στέγασης.

3.8 Για να ληφθούν υπόψη οι επιφυλάξεις των εθνικών κοινοβουλίων όσον αφορά την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας, η ΕΟΚΕ προτείνει να ρυθμίζεται το ζήτημα της διάρκειας της διαμονής σε εθνικό επίπεδο ανάλογα με τις συνθήκες της κάθε χώρας. Έτσι, τα κράτη μέλη που χρειάζονται περισσότερους εποχικά εργαζόμενους, τόσο τη χειμερινή όσο και τη θερινή περίοδο, θα μπορούσαν και αυτά να διατηρήσουν τις τρέχουσες ρυθμίσεις τους.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι οι ορισμοί που δίνονται για τους όρους «εποχικά εργαζόμενος» και «δραστηριότητα που εξαρτάται από την αλλαγή των εποχών» αφήνουν μεγάλο περιθώριο ερμηνείας και επιτρέπουν στα κράτη μέλη να αποφασίζουν ποιοι τομείς υπάγονται σε αυτή την ταξινόμηση. Η κατάσταση αυτή δεν συνάδει με την αιτιολογική σκέψη 10, η οποία ορίζει σαφώς ότι οι δραστηριότητες που εξαρτώνται από την αλλαγή των εποχών συνήθως ανήκουν σε τομείς όπως η γεωργία, κατά την περίοδο φύτευσης ή συγκομιδής, ή ο τουρισμός, κατά την περίοδο των διακοπών. Συνεπώς, πρέπει να συμπεριληφθεί στην οδηγία σαφής ρύθμιση για να καθοριστεί σε ποιους τομείς μπορούν να ασκούνται τέτοιου είδους εποχικές δραστηριότητες. Εξαιρέσεις σε εθνικό επίπεδο θα πρέπει να μπορούν να εισάγονται κατόπιν συμφωνίας με τους κοινωνικούς εταίρους.

⁽⁴⁾ Οδηγία 2009/52/ΕΕ, ΕΕ, L 168/2009, σ. 24 της 30.6.2009.

⁽⁵⁾ http://www.ipex.eu/ipex/cms/home/Documents/dossier_COD20100210.

⁽³⁾ Βλ. ΕΕ C 286/20 της 17.11.2005.

4.2 Ο ορισμός σύμφωνα με τον οποίο οι «δραστηριότητες που εξαρτώνται από την αλλαγή των εποχών» δημιουργούν σημαντικά αυξημένες ανάγκες σε εργατικό δυναμικό σε σχέση με τις τρέχουσες ανάγκες αποτελεί ερμηνεία και, συνεπώς, προκαλεί νομική ασάφεια. Η ΕΟΚΕ θεωρεί προτιμότερη τη διατύπωση «αρκετά» αυξημένη ή «αυξημένη» ανάγκη σε εργατικό δυναμικό. Το εάν μια τέτοια («αρκετά» αυξημένη) ανάγκη σε εργατικό δυναμικό υφίσταται ή όχι πρέπει να αποτελεί κοινή εκτίμηση των αρμόδιων αρχών και των κοινωνικών εταίρων της εκάστοτε χώρας.

4.3 Η ΕΟΚΕ επικροτεί τη διάταξη που ορίζει ότι μια έγκυρη σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή μια δεσμευτική προσφορά εργασίας που αναφέρει το ποσό της αμοιβής και τον αριθμό των ωρών εργασίας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την χορήγηση ενιαίας άδειας εποχικής εργασίας. Συνεπώς, οι αρμόδιες αρχές για τη χορήγηση άδειας διαμονής μπορούν να εξετάζουν τη συμβατική βάση για την απασχόληση εργαζομένων από τρίτες χώρες. Παράλληλα, διασφαλίζεται η τήρηση της εθνικής εργατικής νομοθεσίας.

4.4 Μια αίτηση άδειας εισδοχής μπορεί να απορριφθεί «εάν έχουν επιβληθεί κυρώσεις στον εργοδότη σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία για αδήλωτη εργασία και/ή παράνομη απασχόληση». Η ΕΟΚΕ καταδικάζει έντονα την αδήλωτη εργασία αλλά επισημαίνει ότι αυτή η αιτιολογία για την απόρριψη μπορεί να ερμηνευθεί ότι ακόμη και μια μικρή παράβαση οδηγεί σε συνεχή απόρριψη αιτήσεων. Για λόγους νομικής ασφάλειας και κατ' αναλογία με την οδηγία για τις κυρώσεις, πρέπει να διασαφηνιστεί ότι οι λόγοι της απόρριψης μπορούν να ισχύουν μόνο για καθορισμένο χρονικό διάστημα, ανάλογο με την παράβαση, μετά την επιβολή των κυρώσεων.

4.5 Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της διότι τα κράτη μέλη που το επιθυμούν μπορούν να συνεχίσουν να εξετάζουν την αγορά εργασίας. Ακόμη, συμφωνεί με τη δυνατότητα απόρριψης μιας αίτησης λόγω του αριθμού των εισερχόμενων υπηκόων τρίτων χωρών. Τόσο η εξέταση της αγοράς εργασίας όσο και η θέσπιση ποσοτώσεων για τους εισερχόμενους εργαζόμενους θα πρέπει να πραγματοποιούνται με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και των οργανισμών απασχόλησης εργατικού δυναμικού της κάθε χώρας. Η θέσπιση των ποσοτώσεων θα πρέπει να γίνεται κατά τρόπο που να μην παρατείνει υπερβολικά τη διάρκεια της διαδικασίας για τη χορήγηση ατομικών αδειών.

4.6 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η διάταξη του άρθρου 11 που προβλέπει ότι οι εποχικά εργαζόμενοι επιτρέπεται να παραμείνουν στη χώρα για μέγιστη περίοδο έξι μηνών ανά ημερολογιακό έτος είναι εξαιρετικά άκαμπτη και ενδεχομένως αντίθετη στην αρχή της επικουρικότητας: προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στις επιχειρήσεις στα κράτη μέλη με δύο περιόδους απασχόλησης, να προσφεύγουν και για τις δύο περιόδους σε εργατικό δυναμικό από τρίτες χώρες, θα πρέπει να μπορούν τα κράτη μέλη να προβλέπουν εξαιρέσεις από τη μέγιστη διάρκεια της άδειας διαμονής και εργασίας εντός μιας συγκεκριμένης περιόδου. Αυτό θα πρέπει να γίνεται κατόπιν συμφωνίας με τους εθνικούς κοινωνικούς εταίρους. Παράλληλα θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι δεν καταστρατηγούνται οι εποχικός χαρακτήρας της σύμβασης απασχόλησης και οι αντίστοιχες δυνατότητες ελέγχου.

4.7 Η επιλογή του ημερολογιακού έτους δεν είναι πρακτική και δεν λαμβάνει υπόψη τις τουριστικές ζώνες με χειμερινή και θερινή τουριστική περίοδο. Έτσι, οι εργοδότες ή οι εργαζόμενοι υποχρεώνονται να υποβάλουν νέα αίτηση κατά τη διάρκεια της περιόδου απασχόλησης.

4.8 Επίσης, όσον αφορά το άρθρο 11 παρ. 2 που ορίζει ότι «εντός της χρονικής περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, οι εποχικά εργαζόμενοι επιτρέπεται να παρατείνουν τη σύμβασή τους ή να απασχοληθούν ως εποχικά εργαζόμενοι από διαφορετικό εργοδότη», η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι δεν είναι σαφές και ότι εγείρει πολλά ερωτήματα: π.χ. με τη φράση «εντός της χρονικής περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 1» εννοείται το ημερολογιακό έτος ή η εξάμηνη περίοδος; Μπορεί ένας εποχικά εργαζόμενος να παρατείνει την άδεια διαμονής του σε 11 μήνες ανά ημερολογιακό έτος;

4.9 Η ΕΟΚΕ προτείνει η δυνατότητα αλλαγής εργοδότη να επιτρέπεται μόνο υπό ορισμένες προϋποθέσεις και σε συμφωνία με την εθνική νομοθεσία: οι εποχικά εργαζόμενοι συνεργάζονται συνήθως για να ανταποκριθούν στις ανάγκες ενός συγκεκριμένου εργοδότη. Οι ανάγκες αυτές αντιστοιχούν στη διάρκεια της άδειας διαμονής. Η αλλαγή εργοδότη θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να κοινοποιείται στις αρμόδιες αρχές, ώστε να διενεργούνται οι σχετικοί έλεγχοι.

4.10 Η ΕΟΚΕ τάσσεται σε γενικές γραμμές υπέρ της απλούστευσης της διαδικασίας επανεισοχής, διότι τούτη δίνει τη δυνατότητα στους εργοδότες να προσλάβουν εκ νέου τους εποχικά εργαζόμενους με τους οποίους είχαν ικανοποιητική συνεργασία στο παρελθόν. Η πρόταση προβλέπει ότι οι εργοδότες που δεν τηρούν τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη σύμβαση εργασίας και υπέστησαν κυρώσεις, αποκλείονται από τους μηχανισμούς για αιτήσεις εποχικά εργαζομένων. Προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο ορισμένες μικρές παραβάσεις να καταστήσουν αδύνατη την προσφυγή σε εποχικά εργαζόμενους, πρέπει να καθοριστεί εάν οι εν λόγω κυρώσεις επιβάλλονται για παράβαση των θεμελιωδών διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας.

4.11 Στο κεφάλαιο με τίτλο «Διαδικαστικές εγγυήσεις» η οδηγία προβλέπει ότι οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους αποφαινούνται επί της αίτησης και κοινοποιούν την απόφασή τους εντός 30 ημερών. Η ΕΟΚΕ εκφράζει καταρχήν την ικανοποίησή της διότι ορίζεται προθεσμία για τη λήψη απόφασης αλλά επισημαίνει ότι η αρμόδια αρχή πρέπει να έχει τη δυνατότητα, κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, να εξετάζει τις παρεχόμενες πληροφορίες.

4.12 Δεδομένου ότι το άρθρο 14 ορίζει ότι οι εργοδότες οφείλουν να παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία ότι ο εποχικά εργαζόμενος θα διαθέτει κατάλυμα που εξασφαλίζει ικανοποιητικές συνθήκες διαβίωσης, τίθεται το ερώτημα εάν ο εργοδότης οφείλει και να παρέχει το εν λόγω κατάλυμα. Εάν είναι ακριβής αυτή η ερμηνεία, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι μια τέτοια διάταξη δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην πράξη. Ωστόσο, εάν ο εργοδότης παρέχει κατάλυμα, τούτο θα πρέπει να ελέγχεται από τις αρμόδιες αρχές.

4.13 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι οι εποχικά εργαζόμενοι αποκτούν προσωρινή πρόσβαση στην αγορά εργασίας του εκάστοτε κράτους μέλους. Σύμφωνα με την γενική αρχή *lex loci laboris* (ισχύς του δικαίου στον τόπο εργασίας), θα πρέπει επομένως, όσον αφορά την εργατική νομοθεσία, να τυχάνουν ίσης μεταχείρισης με τους υπηκόους του κράτους μέλους υποδοχής, ανεξάρτητα από το εάν τα σχετικά δικαιώματα καθορίζονται από τη νομοθεσία, τις γενικές ή τις περιφερειακές συλλογικές συμβάσεις. Η ΕΟΚΕ θεωρεί συνεπώς ότι πρέπει να απαλειφθεί τόσο η αναφορά του άρθρου 16 παρ. 1 εδάφιο β) στις «συλλογικές συμβάσεις γενικής εφαρμογής» όσο και ο ορισμός των συμβάσεων αυτών.

4.14 Η διάταξη σύμφωνα με την οποία οι εποχικά εργαζόμενοι πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης με τους πολίτες του κράτους μέλους όσον αφορά ορισμένους κλάδους κοινωνικής ασφάλισης -τουλάχιστον όσον αφορά τις συντάξεις, την πρόωγη συνταξιοδότηση, τις παροχές επιζώντων, τα επιδόματα ανεργίας και τα οικογενειακά επιδόματα- ισχύουν μόνον εάν υφίστανται διμερείς συμφωνίες. Ωστόσο, η υποχρέωση καταβολής εισφορών σε ένα εθνικό σύστημα πρέπει να συνεπάγεται δικαιώματα των ατόμων αυτών σε αντίστοιχες παροχές.

4.15 Ακόμη, πρέπει να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να παράσχουν στις ελεγκτικές αρχές τους (π.χ. επιθεώρηση εργασίας) τα

απαραίτητα μέσα και την κατάλληλη κατάρτιση ώστε να μπορούν να εκτελούν τα καθήκοντά τους σεβόμενες τα θεμελιώδη δικαιώματα.

4.16 Σε κάθε χώρα, οι κοινωνικοί εταίροι, μαζί με τις αρμόδιες αρχές, κατέχουν καίριο ρόλο στην αγορά εργασίας. Για τον λόγο αυτόν, πρέπει να υπάρχει στενή διαβούλευση με αυτούς όταν χρειάζεται να καθοριστούν οι κλάδοι στους οποίους επιτρέπεται η εποχική εργασία, όταν διενεργείται έλεγχος της αγοράς εργασίας και όταν ελέγχεται η τήρηση των όρων της σύμβασης εργασίας.

Βρυξέλλες, 4 Μαΐου 2011.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON
